

(Tigris en Euphraat) dat weer voor ons opleeft, waar de steden weer uit het puin verrijzen, niet door nieuwe stichting, maar wjl het oude, na eeuwen te zijn begraven geweest, weder ontdekt wordt. Ook de bouwvallen van Babel en Ninevé prediken de waarheid van het Woord des Heeren. Het oordeel over hen voorspeld, is letterlijk voltrokken.

De opgravingen hebben onze kennis verrijkt, verrijkt voor belangrijke tijdperken uit de geschiedenis der menschheid, den tijd der vroegste wereldrijken, der oudste beschaving; zij voeren ons terug tot Babels torenbouw en tot de „bakermat” der menschheid. Reeds dat al geeft hun onschatbare waarde. Maar ook, al wat gevonden werd bevestigt de waarheid en betrouwbaarheid van onzen Bijbel. We behoeven trouwens niet te vreezen, dat hij ooit anders zou blijken. Hij heeft reeds bewezen voor een wetenschappelijk onderzoek niet vervaard te zijn. Geschiedenis, aardrijkskunde, staatkunde, volkenkunde, alles moet erkennen: De Bijbel vergist zich niet. Zeker, voor ons, die gelooven heeft de Schrift een hooger, het inwendig getuigenis, waarop Jezus Zelf wijst. Doch daarom verwerpen wij niet wat van buiten af zich als vanzelf aandient, om te toonen, dat „het Woord getrouw is.”

We lieten Egypte en zijn opgedolven of ontgraven schatten buiten bespreking; die behandelen we wellicht later, als iets, dat geheel op zichzelf staat. Intusschen raad ik elk lezer aan, een bezoek te brengen aan het kosteloos openstaand museum van oudheden te Leiden. Het herbergt ware schatten uit de oudheid, en is voor Bijbelvrienden dubbel aantrekkelijk.

A. J. HOOGENBIJK.

Een zelf-ingenomen mensch.

Op mijn reizen door de wereld kwam 'k in Nederland aan, naar m'n atlas mij zeide; een klein landje tusschen Schelde en Eems, bewoond door een interessant volkje, zie Encyclopedie van . . . , bladzijde zóóveel, — met rijk verleden, maar minder schitterend heden. 'k Kende de taal niet. „Platduitsch,” zoo had me een Berlijner gezegd, eenigszins minachtend de schouders ophalend, en zachtkens vervolgend: „jüte aber dümme Leute.” De ervaring heeft mij echter wel anders geleerd. De Nederlanders dom, — 't lijkt er niet naar; en „goed,” is ook al niet juist gezegd. En wat hun taal betreft, 't is mij later gebleken, dat zij hun taalvormen uit het oude Dietsch in Vlaamsch en Nederduitsch reeds eenigszins hadden belijnd, vóór Luther in zijn bijbelvertaling het Hoogduitsch min of meer tot volkstaal stempelde in de landen beoosten den Rijn. — Dus achterlijk in de taal ook al niet. Jammer maar, dat men deze met zoovele vreemde woorden doorspekt, „lardeert,” zou de hulponderwijzer zeggen, dien 'k later ontmoette.

Nu was het *mijn* werk de taal te leeren, en 'k nam me voor dit te doen als vroeger in Midden-Afrika, waar mij geen „grammaire” of „cursus voor zelfonderricht” of „Berlitz-methode” ten dienste stonden, en ik de woorden en klanken moest opvangen uit den mond van het volk.

Ik schreef de woorden en zinnen, welke 'k hoorde, op, en legde ze zoo goed mogelijk vast in mijn geheugen. Hoe meer menschen ik ontmoette, hoe meer gesprekken in mijn dagboek werden opgeteekend. En wanneer ik dit laatste nu, na jaren, nog eens opsla, treft het mij bijzonder, dat het woord „Ik” ontelbare malen door de menschen wordt gebruikt. Ik hoorde het in den spoortrein, ja overal op reis, in winkels en werkplaatsen en kantoren; tehuis en op straat, in de kerken en op de scholen, in armoedige hutten en paleizen; ik hoorde het bij de mannen der wetenschap en bij straatventers, bij geloovige Christenen

en bij hen, die onverschillig of vijandig tegenover het Evangelie staan; ik hoorde het 's morgens en 's avonds, op den dag en in den nacht. En 'k vond het later in boek en dagblad, in preek en pamflet, in proza en poëzie. Ja waarlijk de dichter had gelijk toen hij schreef:

„Dat ik, dat ik, dat ik, dat ik,
Dat hoort men ieder oogenblik,”

en later heb 'k begrepen, dat hij niet mistastte, toen hij zijn gemoed lucht gaf in de regels:

„Dat ik, dat is een duivelswoord,
Dat in de hel tehuis behoort.”

Voor mij was het woordje „Ik” als een persoon, die mij dagelijks achtervolgde, 't zij 'k mij alleen of in gezelschap bevond, een zelf-ingenomen mensch, die mij nacht noch dag rust liet. 'k Vond hem 's nachts op de slaapkamer, waar hij mij ontmoette, als 'k den slaap niet kon vatten. Hij hield mij dan met zijn plannen bezig. „Ik” zou dit doen; „Ik” zou dat doen; en „Ik” zou het beter, vooral beter, doen, dan een ander; en „Ik” zou daarom wel een extra dankje krijgen, misschien wel buitengewoon loon, in elk geval hooge eer! Gelukkig maar als mijnheer „Ik” eindelijk met mij insluimerde.

's Morgens was hij weer vroeg bij de pinken. Nieuwe plannen werden op zijn initiatief beraamd. Mijn hospita deed het reeds bij 't ontbijt, de kinderen deden het bij hun verhalen over school en over speelplaats. Geen beter kosthuis dan het mijne, geen vlugger jongen dan Piet, geen snuggerder speelmakker dan Jan.

Bij het doen mijner inkoopten roemde „Ik” zijn waren. „Ik” was het soliedst, „Ik” was het goedkoopst. In de restaurants en in de café's zat „Ik” steeds vooraan, en in circus en schouwburg zag hij zich gekroond met lauwerkransen en beloond door applausdissen en vleitaal en bloemenhulde. Aan de thee nam hij geregeld plaats, en aan den middagdisch had hij 't hoogste woord. In de conversatie miste hij nooit, op dameskransjes was hij bijzonder gezellig, in allerlei samenkomsten en vergaderingen een nimmer-ontbrekende gast. Ik heb hem ontmoet in de rechtszaal aan de groene tafel, en in de bank der beschuldigen, in de Staten-Generaal en in den Ministerraad.

Mijnheer „Ik” vindt ge, — en dat is het ergste, ook in geestelijke kringen. Hij trekt als predikant in de kerk de meeste menschen; hij is dan ook welsprekend, al wordt de inhoud van zijn woord dikwijls ingeboet bij den vorm. In vrome gezelschappen kan hij „het mooist” bidden. Hij zegt al deze dingen zelf niet, maar dat maakt hem des te gevaarlijker. Hij dringt zich het gezelschap der besten en edelsten op, en maakt ze wijs, dat ze best en edel zijn; tegelijk wijst hij mijnheer „Ootmoed” de deur, duwt mejuffrouw „Voorzichtigheid” op zij, en tracht „Zelfonderzoek” vooral buiten het gezelschap te houden. Hij geeft den schijn de beste vriend te zijn, en is toch zulk een groot vijand.

Mijnheer „Ik” is cosmopoliet. Ik vond hem inderdaad overal op mijn reizen telkens onder een anderen naam, in Midden-Afrika onder de Negers, in Labrador onder de Eskimo's, in Patagonië onder de Petsjérs, onder Chineezers en Japanners, ja in het „beschaafde” Europa overal. Zijn invloed laat zich dus gelden op het geheele menschdom. Mijnheer „Ik” is uit het geslacht der Zelfzuchten: zijn vader heet „Hoogmoed,” zijn moeder „Eerzucht;” hij werd geboren in de stad „Zelfgenoegzaamheid,” tegelijk met den zondeval in het Paradijs. „Ik” wilde als God wezen, en verwijderde zich daardoor van God. Met zijn optreden begon de ellende. „Ik” heeft zijn broeder Abel vermoord; inderdaad, hij is een doodslager en zet nog steeds zijn bloedig handwerk voort.

Laat ons dezen Booze wederstaan, waar we hem ook ontmoeten. Voor één wapen siddert hij: het tweesnijdend Woord van God. Als hij zich bij u aandient, neem dan uw Bijbel en lees; lees bijv. Joh. 12 : 25: „Die zijn leven liefheeft zal hetzelfde verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige leven,”

zie ook Matth. 10 : 39, 16 : 25; Mark. 8 : 35; Luk. 9 : 24, 17 : 33. De bekende kerkvader Augustinus zegt bij dezen tekst: „Die zich zelve en niet God bemint, die bemint zich zelve niet; maar die God, en niet zich zelve liefheeft, die heeft zich zelve lief.”

Merkt ge het wel, hier wordt de strijd aangeboden met mijnheer „Ik.” Het egoïsme, dat aan het uiterlijke leven hangt, moet er onder, moet sterven. Het doopsformulier noemt dit „de wereld verlaten, onze oude natuur dooden, en in een nieuw godzalig leven wandelen,” en de oude vromen spraken van „den ouden Adam,” die aan het kruis moet genageld. De Heiland sprak de bovenaangehaalde woorden, toen de Grieken, die Jezus wilden zien, aan Hem werden voorgesteld. Wijzende op het tarwegraan, dat, in de aarde nedergelegd, moet sterven, zullen eenmaal spruiten en bladeren en bloesems en vruchten worden gezien, doelt Hij op den weg der verheerlijking, gaande door den dood tot een rijker en vruchtbaarder leven.

Dienzelfden weg moet de mensch gaan. Hij moet zijn eigen-ik-leven geven, ten offer brengen. Alles, wat hem in den weg staat om met God en den Heiland in gemeenschap te komen en daarin te volharden, moet worden weggenomen, zal hij het eeuwige leven kunnen ingaan. De zondelust moet uitgedoofd, heilige gezindheden moeten opgewekt, zal het leven Gods in ons zichtbaar worden, zullen we ervaren, dat heiligheid zaligheid is. Alles moet verwijderd, wat van God verwijderd; alles opgezocht wat tot God naderbrengt. En waar nu de Christen ervaart, dat zijn goede voornemens zoo onbestendig zijn, zijn beste heiligste oogenblikken ras zijn vervlogen, en dat menigmaal zonder vrucht, daar zij het zijn bede: „Vernieuw mij naar den inwendigen mensch; schenk genade voor genade, in mij is geen kracht, maar Uw genade is tot alles genoeg.” Zoo zal hij leeren den zelf-ingenomen mijnheer „Ik” te bestrijden.

En ik reisde verder door de wereld en vond overal, ook in Nederland, menschenkinderen, die inderdaad in mijnheer „Ik” een vijand zagen en hem tegenstonden. Waar dit geschiedde in eigen kracht, daar was het verlies aan hun zijde en de indringer bezette huis en hart en leven. En zelfzucht zat op den klatergouden troon, en hoogmoed en eerzucht en zelfgenoegzaamheid namen plaats op de treden.

En waar ik menschen hun broeders hoorde beoordeelen en veroordeelen, bij het ratelen van de lastertong, de vleitaal van den lof, de hooghartigheid der zelfzucht, den glimlach der zelf-ingenomenheid, daar vermaande ik, en 'k deed het ook mijzelven, met het oordeelen te beginnen *bij het eigen ik*. Vriend, wie gij zijt, blijf van den vloer van anderen, en ga in uw binnenkamer, sla de deur toe, en vel in Gods kracht den gevaarlijken mijnheer „Ik” ter neer....

L. K.

V A R I A.

Ik zal, ik wil, ik moet! Dat ik
Verneemt men ieder oogenblik.
De duivel haal' dat trotsche woord!
Bij hem is 't dat het thuisbehoort.

BILDERDIJK.

Over en voor.

Daar strijden er *over* de waarheid veel meer
Dan ooit *voor* de waarheid strijden.
Wat wonder! Het eerste geeft naam en eer,
Het tweede wekt haat en lijden.

A. J. H.

V R A G E N B U S.

W. T. te de B. — Gezonde kinderen hebben goeden eetlust, als zij genoeg lichaamsbeweging hebben. Men behoeft ze niet te dwingen tot eten. De natuur is de beste wegwijzer in dit opzicht. Hebben zij eens geen trek bij den een of anderen maaltijd, dan is het 't best, ze met rust te laten, de eetlust komt dan des te sneller van zelf terug. Het kan natuurlijk zijn, dat de kinderen tusschen de maaltijden suikerwerk of snoepgoed gegeten hebben; daarmede bederven zij zich dan de maag. Tegen deze ondeugd der schooljeugd kan niet genoeg gewaarschuwd worden.

Heeft een kind echter geregeld geen eetlust, en treden daarbij nog spijsverteringsstoornissen op, zooals in het door u vermelde geval, dan is de eene of andere ziekelijke toestand aanwezig, die geneeskundige behandeling vereischt. Dikwijls zijn dergelijke kinderen van 2 à 3 jaren rachitisch of scrofuleus; hier moet met energie de kwaal in den wortel aangepakt worden. Zéér aan te bevelen zijn zoutbaden in deze gevallen, veel oponthoud buiten bij warm weer, en licht verteerbaar voedsel, dat snel in 't bloed overgaat, zooals zachtgekookte rijst, zachtgekookte eieren, mondamine en maizena, enz. Gunstig werkt vaak het aanleggen van een Priessnitzschen omslag om de maag gedurende den nacht. Over de aangewezen homoeopathische middelen valt veel te zeggen, doch daarvoor is hier de plaats niet.

B. V. te G. — De stoornissen in de spijsvertering van uw kindje van zeven weken oud liggen in een ondoelmatige voeding der zoogende moeder. Deze moet alles vermijden, wat in dit opzicht nadeelig zou kunnen zijn, bv. te veel versche groenten, karnemelk of zure melk, scherp gezouten en gekruide spijzen, uien, knoflook, enz. Wordt het dan met den zuigeling nog niet beter, dan kan hij de melk der moeder niet verdragen, wat niet zoo heel zelden voorkomt, en raden wij u aan het kind van de borst af te nemen en kunstmatig te voeden met *Nestlé's kindermelk*, een uitstekend, goed verteerbaar kindervoedsel, waardoor alle genoemde lastige verschijnselen terstond zullen verdwijnen. De gebruiksaanwijzing staat op de bus.

J. W. B. te H. — Over zenuwachtigheid, zenuwzwakte, vrees en angstgevoelens hebben wij in den laatsten tijd herhaaldelijk in „Timotheüs” in de „Vragenbus” gesproken; wij moeten u derhalve verzoeken, de verschenen nummers door te lezen, en de antwoorden aan de verschillende vragers te bestudeeren, daar wij niet telkens over 't zelfde onderwerp 't zelfde zeggen kunnen. Wilt u uitvoeriger mededeelingen hieromtrent hebben, dan raden wij u aan, het boekje „Zenuwzwakte” te lezen.

D. M. te H. — De bedoelde ondeugd komt bij jongelieden veel voor, en heeft bij voortzetting vaak zeer nadeelige gevolgen voor lichaam en geest. Het begeleidend gemoedslijden van uw zoon kan daarmede in verband staan, schijnt echter toch ook nog in het zenuwgestel zelf te liggen. Wij raden aan, een proef te nemen met het innemen van *Ignatia D⁴*, elken dag 3 maal 5 droppels, 's avonds vroeg naar bed, 's morgens vroeg op, elken ochtend een koude wassching van borst en onderlijf, geen prikkelende genotmiddelen, geen scherp gekruide of gezouten spijzen, veel wandelen, gymnastiek-oefeningen, roeien, zwemmen, enz., en met Gods hulp zal de toestand, zoo al niet dadelijk geheel genezen, dan toch aanmerkelijk verbeterd worden.